

Indoklás

a KSH Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat 2003. évi költségvetési beszámolójához

Könyvtár

1. A KSH Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat a hazai statisztikatudomány szakirodalmi információs bázisa, a KSH kiadványainak és a hazai statisztikai szakirodalom teljes körű gyűjtője. Ezen kívül mint kötelezpéldányra jogosult és közművelődési feladatokat is ellátó könyvtár, feladata állománya és kötelezpéldány jogosultsága alapján a legszélesebb olvasói igények kielégítése.

A könyvtár 2003-ban az éves tervben szereplő feladatait teljesítette: a könyvtári és egyéb feladatok folyamatos ellátása megfelelő volt.

2003-ban a könyvtárba 5.176 fő iratkozott be, az olvasótermekben a látogatók száma jelentősen nőtt, 25.317 fő volt, majdnem 3 ezer fővel emelkedett, és 6.557 fő kölcsönzöt regisztráltak, ami szintén emelkedést mutat. A használt dokumentumok száma az előző évihez képest szintén emelkedett, meghaladta a 140.000 db-ot.

A könyvtárban az információs kérdések száma is meghaladta a 25.000-t, 25.883 volt.

A könyvtár állománya 2003-ban az előző évhez képest több mint 3 ezerrel, összesen 16.848 db dokumentummal gyarapodott és az állomány év végén 743.458 egység volt. A 2003. évi gyarapodás ellenére a csökkenést az magyarázza, hogy az 1984-ben végrehajtott revízió során keletkezett hiányokat nem vezették át az éves jelentésekben. Erre a korrekcióra 2003-ban került sor a 2003. április 23.-iki jegyzőkönyv szerint.

A Statisztikai szakkönyvesboltban 2003-ban összesen 5.010 fő fordult meg. Ebből a vásárlók száma összesen 3.670 fő volt. Telefonon ill. személyesen a szakkönyvesboltban mintegy 5.000 fő kért felvilágosítást. A könyvesbolt forgalma az előző évihez képest csökkent. A forgalmat lényegesen befolyásolta a kiadványok félesége.

2. A könyvtár 2003-ban elkészült 2004-2008 időszakra vonatkozó stratégiai terve alapján a könyvtári informatikai fejlesztés tovább folytatódott, összhangban a KSH irányvonalával és a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma stratégiai tervével. Ennek érdekében 2003 márciusában megalakult egy önálló informatikai csoport, mely jelenleg 4 fővel tevékenykedik.

2003-ban folytatódott a könyvtár új számítógépes rendszere hardver részének kiépítése, rendszerbe állítása és a helyi hálózat technikai kialakítása. A könyvtár életében a 2003. év

minőségi változást hozott. Az OLIB integrált könyvtári rendszer bevezetésével korszerű információszolgáltatás vált lehetővé könyvtárunkban. Valamennyi munkaterületen beindult az OLIB üzemszerű használata, ehhez a géppark és a rendszer folyamatos működési feltételei biztosítottak voltak. 2003. nyarán a könyvtár interneten való megjelenését biztosító fejlesztéshez 9 millió Ft plusz támogatást kaptunk. Ennek köszönhetően egy nagyobb kapacitású szerver beállítása, másrészt a könyvtári Internet szolgáltatás beindításához új web szerver beszerzése történt meg. A beruházásnak köszönhetően 2003. december 15-étől az interneten elérhető lett a könyvtár saját honlapja, adatbázisa.

3. A számítógépes integrált könyvtári rendszer megvalósulása lehetővé teszi a könyvtár dokumentumállományának online hozzáférését. Könyvtárunk a magyar könyvtári rendszerben ezen a területen több évvel elmaradt. A dokumentumok visszamenőleges feldolgozására nagy szükség van. A munka beindítására 2003-ban terveztünk egy 6 fős rekatalogizálási csoport létrehozását, a munka beindítását előkészítettük és 2004. január 5-étől a csoport megkezdte munkáját.

4. Az Európai Unióhoz való csatlakozás közeledtével a KSH Könyvtár és Dokumentációs Szolgálatban jelentkező kérések között is jelentősen megnövekedtek az uniós információk és dokumentumok iránti igények. A hatékonyabb tájékoztatás érdekében létrehoztunk a referenz részlegben és a folyóíratárban egy-egy információs pontot, ahol az EU-val kapcsolatos legfontosabb dokumentumokat csoportosítottuk. Az Európai Tájékoztatási Központtól beszerzett kiadványokkal segítséget nyújtunk az olvasóknak az Európai Unió, Európai Parlament és más internetes források honlapjain való eligazodásban. A könyvtárban előfizetett adatbázisokból – Külkereskedelmi adatbázis, JSTOR, EBSCO, ECONLIT – való tájékoztatásban is külön figyelmet fordítunk az EU országokkal kapcsolatos információk keresésére. Nemcsak az igények, hanem az unióval foglalkozó kiadványok ára is jelentősen növekedett, viszont szükség lenne egy különgyűjtemény létrehozására és a jelenlegi költségvetésből ezt már nem tudjuk megvalósítani.

5. A könyvtárban a statisztikatörténeti és történeti statisztikai kutatások folytatódtak. 2003-ban jelentek meg a Magyarország történeti helységnévtára sorozatban a *Nógrád megye I-II.* kötetei.

Ezen kívül megjelent a Történeti statisztikai tanulmányok sorozat 8. kötete, *A magyar bányászat történeti statisztikai adattára* c. kiadvány.

6. 2003-ban a könyvtár hat pályázatot nyújtott be, amelyből négy pályázaton az alábbi témákban nyert jelentős támogatást:

Országos Dokumentumellátó Rendszer támogatása (Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma pályázata), 1 millió Ft;

„Könyvtári minőségfejlesztés – könyvtári korszerűsítés” I. szakasz (Nemzeti Kulturális Örökség Minisztérium pályázata), 1,2 millió Ft;

„24 óra” Magyarország hivatalos helységnévtárai digitalizálása 1873-1913 (Informatikai és Hírközlési Minisztérium pályázata), 3,5 millió Ft;

„Több, mint statisztika...” promóciós pályázat (Nemzeti Kulturális Alap pályázata), 1 millió Ft.

7. A 2003. évi pénzgazdálkodás kiegyensúlyozott volt. A továbbra is érvényes szigorú költséggazdálkodás mellett megfelelő összeg állt rendelkezésre dokumentum beszerzésre, kivéve a 2003. decemberi külföldi folyóirat megrendelés jelentett problémát, a 6 millió Ft zárolás miatt. A 4.879.325 Ft-os számlát sikerült 2004-re átvinni és a 2004. januári ellátmányból kifizetni, de sajnos ez már a 2004. évi költségvetésünket terheli. A bérfejlesztés mértékét a központi intézkedések határozták meg.

Az eredeti 2003-ra előirányzott 134.000 e Ft személyi juttatás módosításaként összesen 134.204 e Ft – összeget kaptunk.

A munkaadókat terhelő járulékok eredeti előirányzata 44.500 e Ft volt, amely összeg összesen 44.565 e Ft-ra módosult.

A 2003. évi költségvetés felhasználásánál 671 e Ft pénzmaradvány keletkezett, melyet 2004. január hónapban kötelezettségvállalás keretében elköltöttünk.

2003-ban átdolgoztuk a könyvtár Szervezeti és Működési Szabályzatát, amelyet a Hivatal elnökének jóváhagyás céljából 2003. november hónapban átadtunk.

Levéltár

2003-ban a Levéltár mindössze 14 ifm. iratanyagot vett át. Az iratátvételt lehetőleg a minimumra kellett szorítani, tekintettel az iratrendezés megoldatlan kérdésére.

Az iratrendezés a Levéltárnak évek óta a legnagyobb gondja, mint ahogy azt már több év óta jelezzük. Sem a rendezéshez szükséges személyi, sem a tárgyi feltételek nem állnak rendelkezésre, ugyancsak nincs elegendő raktérterület sem.

A Hivatal vezetése a hivatali iratanyagok modernizációjának megoldása érdekében pályázatot írt ki és bírált el – a Levéltár bevonásával – az iratállomány elektronikus rögzítésének és manuális rendezésének lehetőségeiről. Az elmúlt évben, nem volt előrelépés ezen a téren, azonban a kérdés újra napirendre kerülhet, miután a Levéltár a probléma újratárgyalását javasolta az elnöki modernizációs projekt keretében.

A Levéltár változatlanul figyelemmel kíséri megyei igazgatóságok iratkezelését, amely a rendszeres selejtezés ellenőrzéséből, a selejtezési jegyzőkönyvek visszaigazolásából és szakmai tanácsadásból áll. A Hivatal Központi Irattárának munkáját a Levéltár állandó jelleggel segíti.

A Levéltár kutatószolgálatának 2003. évi adatai:

	Hazai	Külföldi	Összesen
Benyújtott kutatási kérelmek száma:	8	0	8
Ebből elutasított kérelem	0	0	0
Kutatók száma:	8	0	8
Kutatási esetek száma:	212	0	212
Kutatóknak adott írásbeli felvilágosítások száma:	11	2	13

A Levéltár rendszeresen segíti a Könyvtár, valamint a Központi Irattár kutatószolgálatát is.

2003. őszén jelent meg a Nyárádi R. Károly irathagyatéka alapján elkészített Erdély népesedéstörténete című kötet. A tudós irathagyatéka a Levéltárba került és a reprezentatív kiadvány tárja föl az életművet. A kiadvány megjelenését az NKA által meghirdetett és ott elnyert pályázat is támogatta.

Ezzel a kötetel a Levéltár sorozatot indított el. A Transylvanica Varietas, nevéből eredően Erdéllyel kapcsolatos művek kiadását tűzte ki célul.

A Gyulay Lajos Napló 1848-1849 I-II. című kiadvány az ELTE Románfilológiai Tanszékevel kialakult együttműködés kapcsán jelent meg.

2003. évben kezdődött el – ugyancsak a sorozat részeként – II. József 1787. évi erdélyi népszámlálása községsoros anyagának feldolgozása. A munkát az NKA pályázattal támogatta.

A feltárási és gépreviteli munka 6 megyéről készült el a hozzátartozó mutatókkal együtt.

A Levéltár fontos feladatának tekinti elfeledett, vagy kevésbé ismert nagy statisztikusok életművének feltárását. Így jelent meg Móricz Miklós: Válogatott tanulmányok című kötetünk, amely tanulmányok valószínűleg az 1950-es években íródtak és a KSH-ban folyó történeti statisztikai kutatásokhoz kapcsolódtak.

A Levéltár igazgatója 2003. szeptemberében előadást tartott Felsőpulyán a VII. Kufsteini Találkozó alkalmából. Az előadás címe: A magyarság lélekszáma a Kárpát-medencében volt.

A dolgozat megjelentetése 2004-re várható.

2003. évi munkatervében a Levéltár a STUD (Statisztikai Tudósító) című statisztikai napilap Repertóriumának előkészítő munkálatait is felvállalta. A munka elkészült, a Repertórium kiadása 2004-re várható.

Költségvetési gazdálkodás

A KSH Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat költségvetési cím 2003. eredeti évi előirányzata 242.200 e Ft kiadással és 16.400 e Ft bevétellel számolt. A kiadási előirányzatból a könyvtáré 213.893 e Ft, a Levéltáré 28.307 e Ft volt.

A könyvtár részéről 15.711 e Ft, a Levéltár részéről pedig 689 e Ft bevételt irányoztak elő.

Az évközi módosítások következtében az előirányzat összege 253.369 e Ft-ra növekedett. Az előirányzat módosítások ellenére az év végi 6 millió zárolása a külföldi folyóirat megrendelésnél jelentett problémát, ugyanakkor az eredeti bevételi előirányzat összege is irreálisan magasnak bizonyult. A Könyvtár és a Levéltár működési bevétele 2003-ban összesen 9.179 e Ft saját volt és 11.816 volt a pályázati és osztalék bevétellel együtt. A működési bevételek döntő részét a Könyvtár realizálta belépési díjből, xeroxozásból, kiadvány értékesítésből és információ átadásból.

A 2003. évi kiadások összege 245.777 e Ft-ot tett ki, amelyből 132.561 e Ft volt a személyi kiadás, 43.868 e Ft volt a munkáltatót terhelő járulékok összege. Dologi kiadásokra 53.914 e Ft-ot fordítottunk, felújításra 2.110 e Ft, beruházásra 13.324 e Ft összeget.

Az intézmények a személyi juttatásokra vonatkozó előirányzatot több mint 98%-ban használták fel. A járulék előirányzatoknál is a teljesítés több mint 98%-os volt, a módosított előirányzathoz képest.

2003-ban a felújításra szánt összeget teljes egészében felhasználtuk a könyvtár folyosóinak, irodáinak kőműves munkáira festésére, a xerox mennyezeti világításának felújítására, valamint a törökbálinti raktár vapa csatorna felújítására és irodáinak festésére.

A beruházási kiadásokra előirányzott 2.100 e Ft-ot is teljesen felhasználtuk, illetve a pluszként kapott 9.000 e Ft-ot a könyvtár informatikai fejlesztésére fordítottuk. Ezen kívül a Magyarország történeti helységnévtára sorozat készítéséhez egyéni számítógépes programot készítettünk. Az elhasználódott, évtizedek óta használt könyvtári bútorok cseréjére és új bútorok beszerzésére is sor került, valamint egy színes fénymásolót is vásároltunk pályázati pénz kiegészítéssel. A kötetzeti aranyozó géphez kiegészítő eszközöket szereztünk be.

A 2002. évi 4.563 eFt maradványt kiadványok vásárlására teljes egészében felhasználtuk.

Gazdálkodó szervezet megnevezése	Állami tulajdoni részesedés		Költségvetési támogatás összege (M Ft)	Költségvetési támogatás célja
	aránya	összege		
DEPO Logisztikai Kft	1,3	3,4	-	-

A Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat eszközei, illetve forrásai a beszámolási időszakban nagyobb mértékben, 4.624 e Ft-tal növekedtek, döntően a tárgyi eszközök beszerzésének és értékcsökkenésének különbözete miatt.

Intézményünk továbbra is tagja a DEPO Gazdasági Társaságnak, a közös tulajdonrészek hasznosítása következtében 2.337 e Ft osztalékbevételt realizáltunk.

Munkakörülményeink a régi bútorok lecserélése következtében tovább javultak.

A még használható bútorokat értékesítettük, ebből minimális bevételünk keletkezett.

Alapítványt nem támogattunk, lakáskölcsönt 1 főnek folyósított a KSH Központ.

Az egy főre jutó átlagilletmény, illetve az átlagjövedelem alakulása a közalkalmazottaknál

Állománycsoport megnevezése	2002. év		2003. év	
	átlagilletmény	átlagjövedelem	átlagilletmény	átlagjövedelem
	Ft/hó/fő	Ft/hó	Ft/hó/fő	Ft/hó
Felsővezetők (főig. főigh. főov.)	175.889	234.472	376.444	424.347
Középvezetők (főovh., ov.)	123.500	169.333	195.789	228.158
Egyéb	122.725	155.892	171.444	197.555
„A” fizetési oszt. össz.				
„B1” fizetési oszt. össz.				
„B” fizetési oszt. össz.	59.690	74.857	87.286	96.000
„C” fizetési oszt. össz.	74.167	90.917	93.166	105.000
„D” fizetési oszt. össz.	80.167	100.583	93.400	105.400
„E” fizetési oszt. össz.	68.167	77.333	97.083	114.000
„F” fizetési oszt. össz.	105.073	128.521	154.888	173.111
„G” fizetési oszt. össz.			-	-
„H” fizetési oszt. össz.	137.333	164.650	177.333	196.166
„I” fizetési oszt. össz.	297.361	205.917	239.000	262.500
„J” fizetési oszt. össz.	79.417	87.750	-	-
Teljes munkaidőben fogl.	115.219	136.330	151.942	171.865
Részmunkaidőben fogl. alk.	44.083	55.702	88.000	94.800
Közalkalmazottak összesen	106.327	126.252	146.316	165.105

A 2002. évi központi intézkedések nagyobb mértékű hatása 2003. évben mutatkozott meg. 2002. évben az átlagilletmények 28/1%-kal emelkedtek, 2003. évben további 37,6%-os növekedés mutatható ki.

Az átlagilletmények, átlagjövedelmek növekedési mértékét befolyásolta a 2003. szeptemberében kinevezett főigazgató-helyettes átlagilletménye, átlagjövedelme is.

A fizetési osztályok közötti illetményarányok változatlanok voltak 2003. évben is.

A közalkalmazotti állományi létszám alakulása

adatok: főben

Állománycsoport megnevezése	2002. év			2002. év		
	Ktgv-i létszám	Átlag létszám	Záró létszám dec. 31.	Ktgv-i létszám	Átlag létszám	Záró létszám dec. 31.
Igazgató (főig. és helyet.)	3	3	2	3	2	3
Főosztályvezető						
Osztályvezető és h.	3	3	3	3	4	3
Egyéb	9	10	10	9	9	9
„A” fizetési oszt. össz.						
„B1” fizetési oszt. össz.						
„B2” fizetési oszt. össz.	6	7	7	7	7	7
„C” fizetési oszt. össz.	5	5	5	6	6	6
„D” fizetési oszt. össz.	8	5	7	8	5	8
„E” fizetési oszt. össz.	2	1	2	2	2	2
„F” fizetési oszt. össz.	9	8	9	12	9	10
„G” fizetési oszt. össz.						
„H” fizetési oszt. össz.	4	5	5	6	6	6
„I” fizetési oszt. össz.	4	2	2	2	2	2
„J” fizetési oszt. össz.	2					
Teljes m. időben fogl.	55	49	52	58	52	56
Részm. időben fogl.	1	1	1	-	-	-
Nyugdíjas foglalk. (részmunkaidőben)	3	6	6	3	3	3
Közalk. összesen	59	56	59	61	55	59
Külsős foglalkozt.						
Intézményi összesen	59	56	59	61	55	59

A költségvetési létszám 2003. évben 2 fővel emelkedett. A betöltött létszám 2 fővel csökkent 2003. év végére az üres álláshelyek száma 2 fő volt.

A foglalkoztatott nyugdíjasok száma csökkent.

A fizetési osztályok létszámegoszlása nem változott.

Budapest, 2004. április 15.

Dr. Nemes Erzsébet
főigazgató

Melléklet

1. számú Melléklet

1. számú táblázat

Költségvetési szerv megnevezése: KSH Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat

Megnevezés	2002. évi tény	2003. évi eredeti előirányzat	2003. évi módosított előirányzat	2003. évi tény	4/1.	4/3.
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	<i>millió forintban, egy tizedessel</i>				<i>%-ban</i>	
Kiadás	199,5	242,2	253,4	245,8	123,2	97,0
ebből: személyi juttatás	102,1	134,0	134,2	132,6	129,9	98,8
központi beruházás	-	-	-	-	-	-
Folyó bevétel	17,9	16,4	18,7	11,8	65,9	63,1
Támogatás	181,0	225,8	230,1	230,1	127,1	100,0
Előirányzat-maradvány	4,6	-	4,6	0,7	15,2	75,2
Létszám (fő)	56	60	61	55	98,2	90,2

* eredeti, elemi költségvetésben engedélyezett létszám

** tény, éves átlagos statisztikai állományi létszám

2. számú táblázat

Költségvetési szerv megnevezése

millió forintban egy tizedessel

KSH Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat

2003. évi előirányzat- módosítások levezetése	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás
2003. évi LXII. törvény szerinti előirányzat	242,2	16,4	225,8	134,0
Módosítások jogcímenként				
– Államháztartási hiány miatt csökkentés	-6,0		-6,0	
– Osztalék miatt pótelőirányzat	+2,3	+2,3		
– Számítógépes fejlesztés miatti pótelőirányzat	+9,0		+9,0	
– Pályázati beszerzésekre NKÖM-től pótelőirányzat	+1,0		+1,0	
– Létszámnövelés miatti pótelőirányzat	+0,3		+0,3	+0,2
– Előző évi maradvány igénybevétele miatt pótelőirányzat	+4,6	+4,6		
Módosított előirányzat	253,4	23,3	230,1	134,2

A módosításokat nem hatáskörönként kell bemutatni (azt a 23. űrlap tartalmazza), hanem jogcímenként, a forrás megjelölésével (átvett pénzeszköz, maradvány, általános tartalék stb.).